РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ И ЗАШТИТА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈА
KOMISIONI I PARANDALIMIT DHE I MBROJTJES NGA DISKRIMINIMI
Бр.-Nr 09 – 268/1
23-02-2024 20 ___ год.-viti
СКОПЈЕ - SHKUP

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА КОМИСИЈАТА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ И ЗАШТИТА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈА, 2024 ГОДИНА

Комисијата за спречување и заштита од дискриминација се стреми да биде двигател на позитивни промени за суштествена еднаквост, промоција на човекови права и отстранување на сите видови дискриминација, која ужива голема доверба кај граѓаните.

Комисијата за спречување и заштита од дискриминација ќе делува како независно, професионално, ефективно и ефикасно, проактивно, транспарентно и достапно тело кое одговара на потребите на граѓаните за заштита и промоција на нивните права

ВОВЕД

Стратешкиот план на Комисијата за спречување и заштита од дискриминација 2021-2026 ги содржи стратешките приоритети и цели кон кои ќе биде насочена работата на Комисијата за спречување и заштита од дискриминација. Во Стратешкиот план се утврдени и мерките преку кои ќе бидат остварени утврдените цели, како истите ќе се дефинираат и постигнат и кои ќе бидат индикаторите за постигнатите планирани цели.

За својата работа и постигнатите цели, Комисијата изготвува Годишен извештај за својата работа, кој јавно го објавува, а истиот согласно законски утврдена обврска го доставува на разгледување до Собранието на Република Северна Македонија.

Комисијата, согласно Законот за спречување и заштита од дискриминација, покрај постапувањето по доставени претставки има и проактивна улога за подигање на свеста за заштита од дискриминација и промовирање на човековите права.

Комисијата својата работа ја остварува преку членовите кои се избрани лица, како и преку Стручната служба која претставува стручна поддршка во нивната работа и која овозможува реализација на утврдените цели.

Согласно Законот за спречување и заштита од дискриминација, Стратешкиот план и стратешките цели, како и утврдените активности за реализација на стратешките цели, Комисијата ја донесе следната Програма за работа за 2024 година:

СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТ 1: Зајакнати интерни капацитети на КСЗД		
Предвидени мерки:	*Појдовна основа:*	*Очекувани резултати:*
• Поделба на одговорности по области помеѓу членовите на КСЗД	• КСЗД нема донесена одлука за поделба на одговорности помеѓу членовите по области	• Донесена одлука за поделба на одговорности помеѓу членовите по области
• Континуирано учење и надградување на капацитетите на членовите на КСЗД и вработените во стручната служба	• КСЗД нема усвоен план за надоградување на капацитетите на членовите на КСЗД и вработените во стручната служба	• Усвојување на план за активности за јакнење на капацитетите на членовите на КСЗД и вработените во стручната служба • Капацитетите на членовите на КСЗД и вработените во стручната служба се надградени и надградувањето се одвива во континуитет
• Воведување на дата база за водење и евиденција на претставки • Изработка на функционална електронска архива	• КСЗД има интерна табеларна електронска евиденција • КСЗД има основна електронска архива	• Имплементирање на софтверски систем на управување со дата база за евиденција на претставки • Напредно електронско архивирање на работата на КСЗД

• Учество на најмалку 5 обуки за јакнење на капацитетите на членовите на КСЗД и вработените во стручната служба за превенција и заштита од дискриминација	• Реализирани 5 обуки во врска со превенција и заштита од дискриминација во 2023	• Членовите на КСЗД и најмалку 10 вработени од стручната служба се со зајакнати капацитети за преземање активности и мерки за превенција и заштита од дискриминација.
• Континуирана соработка со домашни и меѓународни експерти	• Донесен Правилник за формирање советодавни тела од експерти за одредени специфични прашања поврзани со промоција, спречување и заштита од дискриминација • Објавен јавен повик за пријавување на експерти за учество во советодавните тела • Формирана листа на експерти	• Формирано најмалку 1 (ad hoc) советодавно тело.
• Истражување и анализа на податоци релевантни за работата на КСЗД	• Формирано аналитичко одделение	• Функционално аналитичко одделение • Изготвен најмалку 1 извештај или анализа
• Донесување на конкретни критериуми за следење на работата на членовите	• КСЗД нема утврдени индикатори за следење на работата на членовите	• Утврдени индикатори за следење на работата на членовите

• Утврдување на процедурите за работа на стручната служба	• 1 утврдена интерна процедура во 2023	• Најмалку 1 утврдена интерна процедура
Временска рамка: Континуирано во 2024		Финансиски средства: - Буџет - Средства на донатори
СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТ 2: Признаено национално тело за заштита од дискриминациј		
Предвидени мерки:	*Појдовна основа:*	*Очекувани резултати:*
• Соработка со Народниот правобранител	• Склучен меморандум за стратешка соработка на КСЗД со Народниот Правобранител	• Одржани најмалку 4 координативни состаноци за координација и мониторинг на спроведувањето на активностите од Меморандум за стратешка соработка. • Реализирани се најмалку 2 заеднички активности за превенција и заштита од дискриминација.
• Соработка на локално ниво • Соработка со Заедницата на единици на локалната самоуправа; • Соработка со планските	• КСЗД нема системска соработка со единиците на локалната самоуправа, како и останатите тела, органи и институции кои работат на	• Остварена соработка со активни локални тела координативни тела за заштита од дискриминација

региони	локално ниво	• Остварена соработка со локални економско-социјални совети • Остварена соработка со најмалку 2 општински комисии за еднакви можности • Остварена соработка со ЗЕЛС Остварена соработка со минимум 2 плански региони во државата
• Соработка со Државниот завод за статистика и иницирање на потпишување Меморандум за соработка	• КСЗД нема воспоставена институционална соработка со Државниот завод за статистика	• Потпишување на Меморандум за соработка
• Соработка со Министерството за образование и наука и иницирање на потпишување на Меморандум за соработка	• КСЗД нема воспоставена институционална соработка со Министерството за образование и наука	• Потпишување на Меморандум за соработка; • Воведување на квизот „Сите сме еднакви“ во воспитанието на учениците во основните училишта како превентивна алатка и подигнување на свеста

		помеѓу учениците за еднаквоста и недискриминацијата
• Соработка со приватниот сектор заради поефикасна превенција	• КСЗД нема остварено средби со релевантни организации од приватниот сектор (стопански комори и здруженија на работодавачи)	• Најмалку 1 остварена средба со стопански комори или здруженија на работодавачи
• Соработка со граѓанскиот сектор заради поефикасна превенција и овозможување на системски промени	• КСЗД има оставерено соработка со ГО во неколку области	• Најмалку 3 остварени средби со граѓански организации со кои КСЗД нема остварена соработка и иницирање за потпишување на Меморандуми за соработка
• Соработка со Постојаната анкетна комисија за заштита на слободите и правата на граѓаните и Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Собранието на РС Македонија	• КСЗД има остварено неколку средби со именуваните собраниски комисии, но нема воспоставено системска соработка	Активна соработка и најмалку 1 заедничка иницијатива со Постојаната анкетна комисија за заштита на слободите и правата на граѓаните и/или Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Собранието на РС Македонија

• Транспарентност за работата, буџетот и трошење на пари од буџетот	• Објавен буџет за 2023, завршна сметка за 2022, акт за систематизација, акт за внатрешна организација и годишен план за вработување за 2023 на службената веб страна на КСЗД	• Објавен буџет за 2024, завршна сметка за 2023, нов или изменет и дополнет акт за систематизација, акт за внатрешна организација на КСЗД, годишен план за вработување за 2024 на службената веб страна на КСЗД
• Организација на отворени денови на КСЗД од место на општините каде живеат сиромашни и социјално загрозени слоеви на граѓани	• Во 2023 КСЗД организираше 6 отворени денови	• Најмалку6организирани отворени денови
• Следење на спроведувањето на препораките на КСЗД и подготвување на извештаи врз основа на тие податоци	• КСЗД води внатрешна евиденција и континуирано следење на исполнетост на препораките • Донесен Годишен извештај за работата на КСЗД за 2022	• Континуирано следење на исполнетост на препораките преку имплементиран софтверски систем за управување со дата база за евиденција на претставки • Донесен Годишен извештај за работата на КСЗД за 2023

СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТ 3: Системско отстранување на дискриминацијата		
Предвидени мерки:	*Појдовна основа:*	*Очекувани резултати:*
• Конзистентно и еволутивно носење на мислења и општи препораки од страна на КСЗД	• КСЗД во 2023 донесе 163 мислења • КСЗД во 2023 донесе 4 општи препораки	• Зголемување на бројот на донесени мислења на КСЗД за најмалку 15% во споредба со 2023 • Зголемување на бројот на донесени општи препораки за најмалку 50% во споредба со 2023
• Поведување судска постапка за заштита од дискриминација од јавен интерес (action popularis)	• КСЗД досега нема поведено судска постапка за заштита од дискриминација од јавен интерес (action popularis)во 2023	• Поведена е најмалку една судска постапка за заштита од дискриминација од јавен интерес (actio popularis)
• Поведување на постапки по службена должност.	• КСЗД во 2023 година поведе 3 постапки по службена должност	• Зголемување на бројот на постапки по службена должност за 25%
• Учество во судски постапки како пријател на судот (amicus curiae) и вмешувач	• КСЗД учествуваше во една судска постапка како пријател на судот (amicus curiae)	• Учество во најмалку 3 судски постапки како пријател на судот (amicus curiae) и/или вмешувач.

• Јакнење на капацитети и едукација за спречување на дискриминација на институции	• КСЗД реализираше 2 обуки за едукација на спречување дискриминација во 2023	• Најмалку 2 реализирани обуки
• Изработка на анализи и истражувања за структурни нееднаквости	• КСЗД нема изработено анализи за структурни нееднаквости	• Најмалку 1 изработена анализа за структурна дискриминација
• Учество во изработка на закони и политики	• Во 2023 КСЗД беше вклучена во консултација за изработка на нов Закон за работните односи.	• Учество во најмалку 1 работна група за изработка, измена и дополнување на закони.
• Усогласување на законите кои содржат одредби за спречување и заштита од дискриминација, а треба да се усогласат со ЗСЗД.	• КСЗД во рамките на дејствувањето на НКТ има мапирано закони чии одредби треба да се усогласат со КСЗД	• Најмалку 1 од мапираните закони е целосно усогласен со одредбите на ЗСЗД
• Признанија за институциите кои соработуваат во спречување и превенција на дискриминација како начин на стимулација	• КСЗД нема доделено признанија во 2023	• Најмалку 1 доделено признание
• Фокус на структурни форми на дискриминација и план за застапување по однос на истите	• КСЗД нема изготвено план за застапување по однос на структурните форми на дискриминација	• Изготвен план за застапување по однос на структурните форми на дискриминација

• Спроведување на тематски анализи врз основа на претставките од граѓаните и креирање мерки согласно наодите	• КСЗД нема изготвено тематска анализа	• Изготвени најмалку 2 тематски анализи
• Учество во работата на Националното координативно тело за следење на состојбите со недискриминација и реализацијата на законите, подзаконските акти и стратешки документи во оваа област	• КСЗД учествуваше на конститутивната седница на Националното координативно тело за следење на состојбите со недискриминација и реализацијата на законите, подзаконските акти и стратешки документи во оваа област	• Активно учество во работата и седниците на Националното координативно тело за следење на состојбите со недискриминација и реализацијата на законите, подзаконските акти и стратешки документи во оваа област.
• Објавување на прирачник за превенција и заштита од дискриминација со примери на дискриминација за лесно препознавање од страна на граѓаните	• КСЗД досега нема изготвено прирачник за превенција и заштита од дискриминација	• Објавен прирачник за превенција и заштита од дискриминација

Временска рамка на реализација:	Извори на финансирање:
Во текот на целата 2024 година	Буџет на РСМ Средства од донатори

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 4: Зголемена јавна свест во однос на начините на превенција и заштита од дискриминација		
Предвидени мерки:	*Појдовна основа:*	*Очекувани резултати:*
• Донесување на комуникациска стратегија и комуникациски планови	• КСЗД нема донесено комуникациска стратегија	• Подготвена и објавена Комуникациска стратегија со план за реализација
• Постојано ажурирање на веб страната на КСЗД со нивните активности	• Веб страната на КСЗД непречено и навремено е ажурирана • Во 2023 се објавени 510 анонимизирани мислења и заклучоци (во просек 10 на неделно ниво)	• Број на неделни објави за активности на КСЗД
• Редовни соопштенија за медиуми и на социјални медиуми и објавување на информации за состојбата со дискриминација.	• КСЗД ги споделува своите мислења, наоди и препораки и се обраќа до јавноста преку кој било медиуми.	• Граѓаните се запознаени со работата на КСЗД • Зголемена видливост на активностите на Комисијата

• Учество на телевизиски емисии, утрински програми, дебатни емисии	• КСЗД има остварено соработка со ТВ куќите во делот на јавни настапи	• Најмалку 10 учества на ТВ емисии, утрински емисии, дебатни емисии
• Соработка со уличното списиание "Лице в лице"	• КСЗД нема остварена соработка со уличното списание "лице в лице"	• Потпишување на договор за соработка за објавување на текстови во весникот и обезбеден простор за промоцоија на комисијата • Обезбедени средства за оваа намена
• Промотивни кампањи	• КСЗД во 2023 година не реализираше промотивна јавна кампања	• Најмалку 1 спроведена јавна кампања • Соработка со основните и средните училишта и преземање на мерки за превенција од дискриминација
Временска рамка и реализација: Континуирано во 2024 година		Финансиски средства: Буџет Средства на донатори.

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 5: КСЗД остварува значајна улога и соработка на интернационално ниво и иницира ефикасно поврзување и размена на позитивни практики		
Предвидени мерки:	*Појдовна основа:*	*Очекувани резултати:*
• Следење на спроведувањето на меѓународните препораки во областа на заштита од дискриминација • Подигнување на капацитетите на КСЗД во однос на следењето на спроведувањето на меѓународните препораки од областа на заштитата од дискриминација •	• КСЗД нема изготвено извештај или стручно мислење за спроведувањето на меѓународните препораки во областа на заштита од дискриминација	• Најмалку еден подготвен извештај или стручно мислење во врска со спроведување на меѓународните препораки во областа на заштита од дискриминација • Подготовка на база со податоци за меѓународните препораки во областа на заштита од дискриминација • Организирање на обуки и размена на искуства со експерти од областа во однос на спроведувањето на препораките

• Воспоставување на соработка со телата за еднаквост од регионот	• КСЗД има воспоставено соработка со телата за еднаквост од регионот, преку размена на искуства и практики на регионалните конференции на телата за еднаквост од регионот.	• Најмалку една остварена средба или студиска посета на тело за еднаквост од регионот
• Придонес во подготовка на национални извештаи за спроведувањето на меѓународните препораки во областа на заштита од дискриминација	• КСЗД учествуваше во придонесот на РСМ кон Извештајот на Европската комисија за 2023 во областа на дискриминацијата Поглавја 19 и 23	• Најмалку 2 остварени средби со релевантни државни органи за подготовка на национални извештаи за следење на меѓународните препораки во областа на заштита од дискриминација.
• Активна соработка со Еквинет	• КСЗД непречено оствaруваше кореспонденција со Еквинет во 2023	• Број на реализирани активности со Еквинет
• Доставување поднесоци до меѓународни тела за човекови права	• КСЗД во 2023 не достави поднесок до меѓународни тела за човекови права	• Најмалку 1 доставен поднесок до меѓународни тела за човекови права
Временска рамка на реализација:		Извори на финансирање:
Во текот на целата 2024 година		- Буџет на РСМ - Донаторски средства